

Bomenwandeling door het Sarphatipark

We beginnen bij het Groen Gemaal en slaan direct rechtsaf.

Hier komen we de eerste bijzondere boom tegen, er staan er maar een paar van in heel Amsterdam. Het is de **1 Fladderiep of Steeliep** (*Ulmus laevis*). Deze heeft ongewoon lang gesteelde bloemen en vruchten, die in de wind trillen. Dit exemplaar is in 2005 geplant door de Bomenridders Zuid. Iepen hebben een ongelijke bladvoet, zodat je ze altijd kunt onderscheiden van bijvoorbeeld de haagbeuk.

Op het grasveld bij het monument staan 3 prachtige bomen die we in een oogopslag kunnen zien:

2 Amerikaanse Linde (*Tilia americana* 'Nova') Deze boom kan wel 25 meter hoog worden. In de zomer bloeit hij met geurende, gele bloempjes, die veel insecten (bijen) aantrekken. De honing van de linde is vermaard. Sinds een paar jaar staan er ook bijenkasten in het Sarphatipark.

Na de bloei ontwikkelen zich de vruchten in trosjes met opvallende schutbladeren. In de winter kun je lindes herkennen aan de rode uiteinden van hun takken en aan de rode knoppen.

3 Bonte iep (*Ulmus minor argenteovariegata*) (geen afbeelding)
Met zijn zilverschaduwende blaadjes die wel van papier lijken heeft hij een prachtige uitstraling tot laat in de herfst.

4 Plataan (*Platanus x acerifolia*): een imposante reus, altijd te herkennen aan de schors, die in de zomer van de stam afbladdert door het groeiproces van de boom. Hij heeft opvallende ronde, stekelige vruchten.

We gaan hier rechtsaf en blijven even staan voor het bruggetje, waar we 3 wilgensoorten bij elkaar zien. Naast het bruggetje links zien we een rijtje struikvormige boompjes, de katwilgen.

5 Katwilgen (*Salix viminalis*'), een klein blijvende wilg.

Wilgen zijn zogenaamde windverstuivers. In het voorjaar, als er nog weinig bloeit, hebben de bijen veel plezier van ze. Mannelijke katjes leveren stuifmeel terwijl de vrouwelijke katjes voor nectar zorgen.

Dan rechts van de brug staan twee treurwilgen langs het water met daarachter de schietwilg.

6 Treurwilg (*Salix sepulcralis* 'Chrysocoma'), een boom die bij iedereen wel bekend is om zijn schilderachtige vorm.

7 Schietwilg (*Salix alba*)
Deze boom zie je veel als knotwilg langs het water staan. Ongeknot kan hij wel 25 meter hoog worden.

We gaan over het bruggetje naar links en lopen even door. Rechts naast de ingang zien we een groep trompetbomen.

8 Trompetbomen (*Catalpa bignonioides*). Dit zijn grote bomen met grote, lichtgroene bladen. In de zomer hebben ze mooie, witte bloemen, later vormen ze opvallende peulen.

Verderop links van het pad bij de vijver staan 4 naaldbomen bij elkaar, vooraan 2 moerascypresen, daarachter 2 watercypresen.

9 Moerascypres (*Taxodium distichum*) en **10 Watercypres** (*Metasequoia*)

De laatste kan heel groot worden. Hij is pas in 1941 ontdekt in China en wordt sindsdien over de hele wereld aangeplant.

De 2 soorten zijn moeilijk uit elkaar te houden; een hulpmiddel bij het herkennen: de twijgen en naalden staan bij de Watercypres precies tegenover elkaar, terwijl ze bij de Moerascypres om en om geplaatst zijn.

Zowel rechts als links van het pad staan twee groepen bomen met ingesnedden blad. Toch zijn het twee heel verschillende soorten:

Links staan enkele heel bijzondere **Elzen** (*Alnus glutinosa* 'laciniata') (11). Je herkent ze aan de bekende elzenpropjes die de hele winter in de boom blijven hangen, dit zijn de vruchtjes van de boom.

De **Moeraseiken** (*Quercus palustris*) (12) rechts hebben ook een ingesnedden blad, maar ze dragen eikeltjes en zijn dus eiken. Aan de vruchten herkent men de boom.

We vervolgen het pad, gaan linksaf over het bruggetje (let op de **gewone hazelaar** links van de brugleuning) en daarna naar rechts. Rechts langs het water staat een mooie struik, de **rode hazelaar**. Hier is een paadje naar links.

Ook hier zien we bomen van hetzelfde geslacht - berken -, al zou je dat niet meteen zeggen. De **Treurberk** (*Betula pendula* 'tristis') (13) herkennen we makkelijk aan zijn witte bast.

De **Zwarte berk** (*Betula nigra*) (14) staat iets verderop aan dit paadje, rechts. Deze heeft bepaald een opvallende bast, maar juist niet wit, heel donker. Als je omhoog kijkt naar de kroon verraden de takken en het blad hem als berk.

Aan het eind van dit pad staat de

15 Kaukasische Vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia*)

Deze zeer sterke boom hoort tot de blikvangers van het park, door zijn vorm en takken. Het is de meest toegankelijke boom van het park, iedereen kent hem, als klimboom voor de kinderen, maar hij doet ook dienst als meditatieboom. De Chinese stadsdeelbewoners gebruiken hem als massageboom.

16 Zoek de drie **Japane Notenbomen** (*Ginkgo biloba*)

Ze staan rondom de Vleugelnoot, rechts, links en op het grasveld. Het is een van de oudste boomsoorten ter wereld, namelijk 180 miljoen jaar oud. Hij heeft alle ijstijden en klimaatwisselingen overleefd en wordt daarom een levend fossiel genoemd.

17 De **Amerikaanse eik** (*Quercus rubra*) staat links van het pad dat ons terugvoert naar het Groen Gemaal.

Hij heeft een mooi, puntig blad, dat in vorm lijkt op dat van de Moeraseik van nr.12, maar veel groter. Hij verkleurt prachtig in de herfst.

Nog verder naar links op het veld met het standbeeld van Dr. Sarphati staan 3 beuken, de

18 Fagus sylvatica 'Purpurea tricolor'

Een speciale vorm van de gewone beuk. De bladeren geven met hun donkerrode kleur een mooi accent tussen al het groen. Beuken hebben een heel dicht bladerdek, waaronder bijna niets meer kan groeien.

Net voor we het Groen Gemaal weer bereiken zien we links nog 4 **Smalbladige Essen** op het grasveld staan.

19 Fraxinus angustifolia 'Raywood' Deze bomen zijn op hun mooist in de vroege herfst, wanneer ze geleidelijk aan rood verkleuren. Echte sieraden van het park. Ze hebben het moeilijk op het moment, door de slechte afwatering van het park.

